

Stockholms universitet
Rektor
106 91 STOCKHOLM
(dnr SU 50-0720-07)

BESLUT
Mats Forslund
2007-06-04
Reg.nr 31-951-07

Anmälan om s.k. nollpoängskurser

Fråga om omfattningen av kursmoment får anges till noll poäng.

Anmälan

N N har anmält Socialhögskolan vid Stockholms universitet för att ge s.k. nollpoängskurser. Hon har därvid anfört att missförhållandet har påtalats för såväl lektorer som ledningen, men utan resultat. Hon har upplysts om att hon inte kommer att få ut sin examen om hon inte fullgör nollpoängskurserna. Den aktuella kursen, professions-specifika färdigheter, ges på socionomlinjens tredje till sjunde termin.

Utredning

Högskoleverket har inhämtat ett yttrande från Stockholms universitet. Av yttrandet framgår i huvudsak följande. Professionsspecifika färdigheter är inte en nollpoängskurs utan ett icke poängsatt moment som ingår i en större kurs. Momentet har inte någon kurskod i Ladok och inte heller någon egen kursplan, utan är endast knuten till en s.k. provkod inom ramen för den större kursen. – Syftet med momentet är att studenterna skall tillägna sig kunskap om professionsspecifika färdigheter och ges möjlighet att öva och utveckla sin förmåga inom området. Med hänsyn till innehållet har momentet inte någon särskild tentamen. För att godkännas krävs närvaro och aktivt deltagande. – Kursmomentet finns med i olika kurser under varje termin, dock endast med ett fåtal timmar under den sjunde terminen. Tanken är att studenterna skall tillhöra en grupp/termin. För det fall momentet skulle vara poängsatt skulle det kunna leda till att de studenter som har fått kurser och moment tillgodoräknade ändå skulle behöva fullgöra professions-specifika färdigheter för den termin som har tillgodoräknats. De skulle därmed tvingas ingå i flera olika grupper. Det förekommer att studenter tar igen någon specifik övning från en termin som annars har tillgodoräknats, men i dag finns en möjlighet att skraddarsy sådana lösningar. Man behöver alltså inte samtidigt delta i två olika grupper samtidigt.

Till yttrandet har universitetet bifogat kursplanen för grundkurs i socialt arbete, 40 poäng, som ges på socionomlinjens tredje och fjärde termin. Kursplanen är fastställd i december 2005.

N N har yttrat sig och har därvid anfört i huvudsak följande. I kursplanen för grundkursen står kursen professionsspecifika färdigheter med som ett moment som ger noll poäng. Om man inte är närvarande vid momentet måste man ta igen detsamma genom att ingå i en annan klass efterföljande termin trots att man alltså har tagit 40 poäng. – Universitetets invändning om att en annan ordning skulle kunna medföra att studenter som har tillgodoräknats poäng tvingas delta i momentet under en annan termin är inte bärkraftigt. De studenter som inte närvarar vid de obligatoriska tillfällena måste ju också ta igen momentet genom att delta i en tidigare termins gruppdiskussioner. Universitetet skulle kunna ta bort momentet helt, eller lägga in det som en del i en kurs varje termin. Det är även möjligt att låta en fempoängskurs löpa över hela terminen.

En ledamot av Socialhögskolans studentkår, Y Y, har inkommit med ett yttrande och i huvudsak ställt sig bakom N Ns uppfattning. Y Y har också tillagt att om man integrerar professionsspecifika färdigheter i de olika momenten skulle problemet i princip försvinna. Hon har även uttryckt sin övertygelse om att problemet går att lösa genom en dialog mellan studenterna och lärarna.

Rättsliga utgångspunkter

Av 6 kap. 1 § högskoleförordningen (1993:100), i dess lydelse före den 1 januari 2007, framgår att all grundläggande högskoleutbildning skall bedrivas i form av kurser och att kurser får sammanföras till utbildningsprogram.

I 6 kap. 2 § högskoleförordningen, enligt dess tidigare lydelse, stadgas att omfattningen av grundläggande högskoleutbildning skall anges enligt ett poängsystem, där varje poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka.

Av 6 kap. 2 § högskoleförordningen, i dess lydelse från och med den 1 januari 2007, framgår att omfattningen av utbildningen skall anges i högskolepoäng där heltidsstudier under ett normalstudieår om 40 veckor motsvarar 60 högskolepoäng.

I 6 kap. 13 § högskoleförordningen, i dess nya lydelse, stadgas att all utbildning på grundnivå och avancerad nivå skall bedrivas i form av kurser och att kurserna får sammanföras till utbildningsprogram.

Av 6 kap. 14 och 15 §§ högskoleförordningen, i dess nuvarande lydelse, följer att det för kurser skall finnas kursplaner. I kursplanerna skall bl.a. anges det antal högskolepoäng som kursen omfattar, formerna för att bedöma studenternas prestationer och om kursen är uppdelad i delar. Bestämmelserna har i huvudsak haft samma lydelse även före den 1 januari 2007.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har tidigare uttalat att det inte är möjligt att ange omfattningen av en kurs till noll poäng. I det då aktuella fallet godtog Högskoleverket emellertid att kursen i stället examinerades som ett kursmoment inom en mer omfattande kurs (se Högskoleverkets beslut den 29 juni 2005 och den 28 september samma år i reg.nr 31-1636-05).

Högskoleverket kan konstatera att den del av socionomlinjen som anmälan omfattar, *professionsspecifika färdigheter* under termin tre och fyra, enligt kursplanen utgör ett moment i *grundkursen i socialt arbete*, 40 poäng. Av kursplanen framgår vidare att grundkursen består av ett flertal moment av varierande omfattning. Momentet *professionsspecifika färdigheter*, som examineras genom obligatorisk närvaro och aktivt deltagande, har i kursplanen åsatts noll poäng, medan övriga moment har poängsatts.

I högskoleförordningen (tidigare 6 kap. 2 § och nuvarande 6 kap. 15 §) stadgas bl.a. att omfattningen av kurser skall anges enligt ett poängsystem och att det av kursplanen skall framgå om kursen är indelad i delar. Frågan i ärendet är om universitetets föreskrifter i kursplanen uppfyller dessa krav.

Högskoleverket anser att om ett lärosäte väljer att poängsätta de delar som ingår i en kurs bör samtliga delmoment ingå i poängsättningen. I annat fall kan det ifrågasättas om kursplanen ger sådan information om kursens uppläggning och omfattning som krävs enligt bestämmelserna i högskoleförordningen. Att högskolan på ett tydligt sätt uppfyller förordningens krav i detta avseende har stor betydelse för studenternas rättssäkerhet. Högskoleverket förutsätter att universitetet kommer att vidta lämpliga åtgärder med anledning av detta beslut.

Med dessa delvis kritiska uttalanden avslutas ärendet.

Ärendet har avgjorts av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman. Verksjuristen Mats Forslund har varit föredragande.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg

Mats Forslund

Kopia för kännedom till:

N N

Y Y